

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ СХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

ВИТЯГ З РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

17.04.2026 № 70/63-р/к

м. Харків

Справа № 5/03-78-25

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (ідентифікаційний код юридичної особи *«інформація, доступ до якої обмежено»*) визначив автомобільних перевізників на приміських автобусних маршрутах загального користування Кролевецької міської територіальної громади без проведення конкурсу відповідно до чинного законодавства.

За результатами розгляду справи № 5/03-78-25 такі дії ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ визнано порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринках перевезень пасажирів на автобусних маршрутах загального користування.

Адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення), розглянувши матеріали справи № 5/03-78-25 про порушення ВИКОНАВЧИМ КОМІТЕТОМ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», та подання з попередніми висновками у справі № 5/03-78-25 Відділу досліджень і розслідувань у Сумській області від 31.03.2026 № 70-03/219-П,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (1) Відділенням ВИКОНАВЧОМУ КОМІТЕТУ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ направлено вимогу від 12.09.2024 № 70-02/3202е про надання інформації, відповідь на яку було надано листом від 02.10.2024 № 01-27/3846 (вх. № 70-01/2498 від 02.10.2024).
- (2) Відділенням ВИКОНАВЧОМУ КОМІТЕТУ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ направлено вимогу від 30.01.2025 № 70-02/532е про надання інформації, відповідь на яку було надано листом від 11.02.2025 № 01-27/647 (вх. № 70-01/459 від 12.02.2025).
- (3) Відділенням до ГОЛОВНОГО УПРАВЛІННЯ СТАТИСТИКИ У СУМСЬКІЙ ОБЛАСТІ направлено листа від 05.02.2025 № 70-02/683е про надання інформації, на який було надано відповідь листом від 18.02.2025 № 02.3-18/216-25 (вх. № 70-01/550 від 18.02.2025).

- (4) Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 30.04.2025 № 70/94-рп/к розпочато розгляд справи № 5/03-78-25 за ознаками вчинення ВИКОНАВЧИМ КОМІТЕТОМ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринках перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування.
- (5) Листом від 30.04.2025 № 70-02/2650є ВИКОНАВЧОМУ КОМІТЕТУ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ надіслано копію розпорядження від 30.04.2025 № 70/94-рп/к, який відповідно до рекомендованого повідомлення про вручення поштового відправлення, виплату поштового переказу (ф. 119) за № 0601140861298 вручений 07.05.2025 представнику за довіреністю.
- (6) Відділенням ВИКОНАВЧОМУ КОМІТЕТУ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ направлено вимогу від 15.07.2025 № 70-02/4556є про надання інформації, відповідь на яку було надано листом від 07.08.2025 № 01-27/3614 (вх. № 70-01/3404 від 12.08.2025).
- (7) Відділенням ВИКОНАВЧОМУ КОМІТЕТУ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ направлено вимогу від 10.02.2026 № 70-02/846є про надання інформації, відповідь на яку було надано листом від 26.02.2026 № 01-27/778 (вх. № 70-01/781 від 26.02.2026).
- (8) Відділенням листом від 31.03.2026 № 70-02/2380є ВИКОНАВЧОМУ КОМІТЕТУ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ надіслано копію подання з попередніми висновками у справі № 5/03-78-25, який відповідно до рекомендованого повідомлення про вручення поштового відправлення за R067135904039 вручений 06.04.2026 представнику за довіреністю.
- (9) Відділенням листом від 07.04.2026 № 70-02/2546є проінформовано ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ про дату, час та місце засідання адміністративної колегії Відділення щодо результатів розгляду справи № 5/03-78-25.
- (10) Відділенням 17.04.2026 ВИКОНАВЧОМУ КОМІТЕТУ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ на електронну адресу krolrada@ukr.net надіслано повідомлення про дату, час та місце засідання адміністративної колегії Відділення щодо результатів розгляду справи № 5/03-78-25.

2. ВІДПОВІДАЧ

- (11) Відповідачем у справі є ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
- (12) Відповідно до інформації, розміщеної в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб–підприємців та громадських формувань, ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ є юридичною особою із організаційно-правовою формою - орган місцевого самоврядування; ідентифікаційний код юридичної особи *«інформація, доступ до якої обмежено»*; місцезнаходження: *«інформація, доступ до якої обмежено»*. Видом діяльності є *«інформація, доступ до якої обмежено»*.
- (13) ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ здійснює свої повноваження відповідно до Конституції України, Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та інших нормативно-правових актів.
- (14) Частиною третьою статті 140 Конституції України передбачено, що місцеве самоврядування здійснюється територіальною громадою в порядку, встановленому законом, як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування: сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи.

- (15) Відповідно до статті 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.
- (16) Згідно із статтею 11 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виконавчими органами сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх створення) рад є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи. Виконавчі органи сільських, селищних, міських, районних у містах рад є підконтрольними і підзвітними відповідним радам, а з питань здійснення делегованих їм повноважень органів виконавчої влади – також підконтрольними відповідним органам виконавчої влади.
- (17) Відповідно до частини першої статті 16 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» органи місцевого самоврядування є юридичними особами і наділяються цим та іншими законами власними повноваженнями, в межах яких діють самостійно і несуть відповідальність за свою діяльність відповідно до закону.
- (18) Відповідно до статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать повноваження в галузі житлово-комунального господарства, побутового, торговельного обслуговування, громадського харчування, транспорту і зв'язку.
- (19) Так, до функцій ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ належить, зокрема, організація конкурсу з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування в межах території Кролевецької міської територіальної громади.
- (20) Метою проведення конкурсу є визначення автомобільних перевізників на конкурсних засадах, незалежно від форм власності, які спроможні забезпечити безпечне і якісне перевезення пасажирів на міських та приміських автобусних маршрутах загального користування, що проходять у межах території Кролевецької міської територіальної громади.
- (21) Відповідно до статті 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» відносини органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю із суб'єктами господарювання; суб'єктів господарювання з іншими суб'єктами господарювання, із споживачами, іншими юридичними та фізичними особами у зв'язку з економічною конкуренцією регулюються Законом України «Про захист економічної конкуренції». Цей Закон застосовується до відносин, які впливають чи можуть вплинути на економічну конкуренцію на території України.
- (22) Отже, відповідно до вказаних законодавчих норм, здійснення ВИКОНАВЧИМ КОМІТЕТОМ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ визначених повноважень та виконання завдань має здійснюватися з дотриманням вимог чинного законодавства, у тому числі і Закону України «Про захист економічної конкуренції».

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (23) Згідно з частиною другою статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.
- (24) Діяльність у сфері перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування регулюється, зокрема, Законом України «Про автомобільний транспорт» (далі – Закон); Порядком проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному

маршруті загального користування, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 03.12.2008 № 1081 (далі – Порядок № 1081).

- (25) Частиною другою статті 5 Закону передбачено, що державне регулювання та контроль у сфері автомобільного транспорту спрямовані, зокрема, на **створення рівних умов для роботи всіх суб'єктів господарювання**, що здійснюють свою діяльність у сфері автомобільного транспорту, обмеження монополізму та **розвиток конкуренції**.
- (26) Згідно з частиною дев'ятою статті 6 Закону **органи місцевого самоврядування** формують мережу міських автобусних маршрутів загального користування і **здійснюють у межах своїх повноважень контроль за дотриманням законодавства у сфері автомобільного транспорту на відповідній території**, запроваджують автоматизовану систему обліку оплати проїзду та встановлюють порядок її функціонування, а також види, форми носіїв, порядок обігу та реєстрації проїзних документів; визначають особу, уповноважену здійснювати справляння плати за транспортні послуги в разі запровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду.
- (27) Відповідно до статті 7 Закону забезпечення організації пасажирських перевезень на міських, приміських і міжміських автобусних маршрутах загального користування, що не виходять за межі території однієї територіальної громади, **покладається на виконавчий орган ради**, що представляє інтереси відповідної територіальної громади.
- (28) Згідно з частиною першою статті 31 Закону відносини автомобільного перевізника, що здійснює перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування міських, приміських та міжміських, які не виходять за межі території області (внутрішньообласні маршрути), із органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування **визначаються договором** про організацію перевезень пасажирів на автобусному маршруті загального користування, у якому встановлюються: перелік маршрутів загального користування, які буде обслуговувати автомобільний перевізник, умови організації перевезень, показники якості транспортного обслуговування населення, термін роботи автомобільного перевізника, зобов'язання органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо облаштування маршруту, підтримки проїзної частини автомобільної дороги та під'їзних шляхів у належному стані (тільки для міських автобусних маршрутів), розмір компенсації витрат автомобільного перевізника внаслідок перевезення пільгових пасажирів та регулювання тарифів, механізм їх виплати.
- (29) Відповідно до частини першої - третьої статті 35 Закону послуги пасажирського автомобільного транспорту поділяють на послуги з перевезення пасажирів автобусами, на таксі та легковими автомобілями на замовлення.
- (30) Послуги з перевезення пасажирів автобусами можуть надаватися за видами режимів організації перевезень: регулярні, регулярні спеціальні, нерегулярні.
- (31) Перевезення пасажирів автобусами в режимі регулярних пасажирських перевезень здійснюють автомобільні перевізники на автобусних маршрутах загального користування на договірних умовах із органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування.
- (32) Частиною шостою статті 35 Закону визначено, що автобусні маршрути за видами сполучень поділяються на: міські, приміські, міжміські, міжнародні.
- (33) Згідно із частиною сьомою статті 35 Закону автобусні маршрути за видами перевезень поділяються на: загального користування, спеціальних перевезень, нерегулярних перевезень.

- (34) Відповідно до статті 42 Закону договір про організацію перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування міському, приміському та міжміському, які не виходять за межі території області (внутрішньообласні маршрути), укладається між органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування та автомобільним перевізником і вважається укладеним з моменту його підписання сторонами.
- (35) Згідно з частиною першою статті 43 Закону **визначення автомобільного перевізника на автобусному маршруті загального користування здійснюється виключно на конкурсних засадах.**
- (36) Частиною першою статті 44 Закону передбачено, що організація проведення конкурсу та визначення умов перевезень покладаються на органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування.
- (37) Згідно з частиною восьмою статті 44 Закону дозвіл (договір) органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування пасажирському перевізнику на обслуговування автобусних маршрутів надається (укладається) на термін до п'яти років.
- (38) Пунктом 1 розділу «Загальна частина» Порядку № 1081 визначено, що цей порядок визначає процедуру підготовки та проведення конкурсу з перевезення пасажирів на міжміських та приміських автобусних маршрутах загального користування, що виходять за межі території області, на міжміських та приміських автобусних маршрутах загального користування, що проходять територією двох або більше територіальних громад та не виходять за межі території Автономної Республіки Крим чи області, на міських, приміських та міжміських автобусних маршрутах загального користування, що не виходять за межі території однієї територіальної громади.
- (39) Пунктом 53 Порядку № 1081 визначено, що організатор перевезень на внутрішньообласних маршрутах та маршрутах в межах території однієї територіальної громади не пізніше десяти робочих днів з дня опублікування свого рішення на офіційному веб-сайті укладає з переможцем конкурсу договір згідно з обов'язковими та додатковими (за наявності) умовами конкурсу та додатковими умовами обслуговування маршруту, наданими перевізником-претендентом.
- (40) У разі письмової відмови перевізника-претендента, який став переможцем конкурсу з перевезення пасажирів, від укладення з організатором перевезень договору такий договір укладається з перевізником-претендентом, який зайняв друге місце. У разі відсутності перевізника-претендента, який зайняв друге місце, рейс (маршрут) включається до об'єкта іншого конкурсу (абзац третій пункту 53 Порядку № 1081).
- (41) У разі коли перевізник-претендент, який став переможцем конкурсу, письмово відмовився від виконання перевезень або з ним припинено/розірвано дію договору або дозволу, організатор перевезень приймає рішення щодо визнання переможцем конкурсу перевізника-претендента, який зайняв друге місце, а у разі його відсутності - приймає рішення щодо проведення нового конкурсу за цим об'єктом (абзац четвертий пункту 53 Порядку № 1081).
- (42) Організатор перевезень зобов'язаний провести конкурс не пізніше ніж за 45 календарних днів до дня закінчення строку дії договору або дозволу, укладеного (виданого) попередньому переможцю конкурсу. У такому разі дія договору або дозволу, укладеного (виданого) за результатами конкурсу, починається після закінчення строку дії договору (дозволу) на перевезення, укладеного (виданого) відповідно до результатів попереднього конкурсу на цьому об'єкті (абзац десятий пункту 53 Порядку № 1081).
- (43) Договір або дозвіл може бути достроково розірвано (анульовано) організатором перевезень в частині відносин щодо обслуговування усього (усіх) маршруту (маршрутів)

та/або виконання окремих рейсів з підстав, визначених підпунктом 2 пункту 55 цього Порядку № 1081 (абзац дев'ятий пункту 53 Порядку № 1081).

- (44) Згідно з підпунктом 2 пункту 55 Порядку № 1081 організатор зобов'язаний забезпечити дострокове розірвання договору або анулювання дозволу з автомобільним перевізником у разі:
- наявності фактів незабезпечення функціонування GPS-системи на автобусах, що використовуються для роботи на автобусному маршруті загального користування, включаючи дистанційне відстеження місцезнаходження та руху автобусів, безперебійної роботи системи та передачі відповідної інформації (якщо організатором перевезень встановлена додаткова умова конкурсу), незабезпечення з вини перевізника регулярності перевезень (менш як 90 відсотків за місяць), використання автобусів, що не відповідають вимогам щодо використання автобусів за видами сполучень, режимами руху та протяжністю маршрутів, параметрами пасажиромісткості, комфортності, технічних та екологічних показників, відправлення автобусів з місць, що не передбачені розкладом руху. Організатор перевезень приймає рішення про розірвання договору або анулювання дозволу у разі повторного встановлення факту порушення умов договору або дозволу після надісланого автомобільному перевізнику попередження про усунення порушень у строк протягом 20 календарних днів, але не раніше ніж через 30 календарних днів від дати попередження (попередження не застосовується у разі настання дорожньо-транспортної пригоди з вини водія автобуса з потерпілими та/або загиблими, що спричинено діяльністю перевізника). У такому разі для роботи на автобусному маршруті загального користування призначається організатором конкурсу автомобільний перевізник, який за результатами конкурсу визнаний таким, що зайняв друге місце, на строк до закінчення строку дії договору або дозволу, який розірвано або анульовано. У разі відсутності автомобільного перевізника, який за результатами конкурсу визнаний таким, що зайняв друге місце, призначається організатором конкурсу до проведення конкурсу інший автомобільний перевізник, автобуси якого відповідають за параметрами, класом, категорією, комфортністю і пасажиромісткістю вимогам, передбаченим для відповідного виду перевезень, один раз на строк не більш як три місяці;
 - підтвердження інформації про факт подання перевізником-претендентом недостовірних документів для участі у конкурсі;
 - ліквідації юридичної особи, припинення підприємницької діяльності фізичної особи - підприємця, смерті фізичної особи - підприємця;
 - надходження заяви автомобільного перевізника щодо анулювання дозволу.
- (45) Листом від 28.05.2024 № 9597/40/10-24 МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ГРОМАД, ТЕРИТОРІЙ ТА ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ (далі – МІНІНФРАСТРУКТУРИ) надало роз'яснення щодо окремих питань організації пасажирських перевезень на автобусних маршрутах загального користування.
- (46) У зв'язку із введенням в Україні воєнного стану відповідно до Закону України від 24.02.2022 № 2102-ІХ «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні», враховуючи положення статей 43, 44 Закону, та з метою забезпечення автомобільними перевізниками безперебійного здійснення перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування у разі закінчення строку дії договорів, постановою Кабінету Міністрів України від 29.04.2022 № 512 «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 18.02.1997 № 176 і від 03.12.2008 № 1081» Порядок № 1081 доповнено пунктом 4¹, згідно з яким:

«Договір або дозвіл, строк дії якого закінчується у період дії воєнного стану в Україні, вважається таким, дію якого продовжено на період дії воєнного стану в Україні і протягом одного року з дня його припинення чи скасування.»

Продовження строку дії договору можливе за згодою сторін та за умови підтвердження автомобільним перевізником спроможності виконувати зобов'язання відповідно до укладеного з ним договору».

- (47) При цьому, МІНІНФРАСТРУКТУРИ зазначило, що положення пункту 4¹ Порядку № 1081 поширюється на договори, які організатори укладають на конкурсних засадах на термін до п'яти років, як до введення в Україні воєнного стану, так і після, якщо їх строк дії завершується у період дії воєнного стану.
- (48) Щодо договорів, укладених на строк до трьох місяців без проведення конкурсу, МІНІНФРАСТРУКТУРИ повідомило, що Законом встановлені виключно конкурсні засади визначення автомобільного перевізника на автобусному маршруті загального користування, а підпунктом 2 пункту 55 Порядку № 1081 передбачається, що інший автомобільний перевізник призначається у разі наявності чітко визначених обставин, а також у разі відсутності автомобільного перевізника, який за результатами конкурсу визнаний таким, що зайняв друге місце, та який відповідає встановленим вимогам для відповідного виду перевезень, **один раз і тимчасово – на строк не більш як три місяці та до проведення конкурсу**. Також, із зазначеного вбачається, що положення пункту 4¹ Порядку № 1081 не поширюються на зазначений випадок.
- (49) Таким чином, у разі закінчення строку дії договору, укладеного відповідно до підпункту 2 пункту 55 Порядку № 1081 строком на три місяці, організатор зобов'язаний виконувати приписи частини першої статті 43 Закону (**визначення автомобільного перевізника виключно на конкурсних засадах**).

4. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

- (50) В рамках здійснення контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції у сфері пасажирських перевезень на автобусних маршрутах загального користування, ВИКОНАВЧОМУ КОМІТЕТУ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ Відділенням направлено вимоги від 12.09.2024 № 70-02/3202е, від 30.01.2025 № 70-02/532е та від 15.07.2025 № 70-02/4556е про надання інформації та копій документів, зокрема, необхідно було надати:
- інформацію щодо договорів про організацію перевезення пасажирів на міських/приміських автобусних маршрутах загального користування Кролевецької міської територіальної громади, які були укладені з автомобільними перевізниками за результатами проведених конкурсів і були чинними станом на 24.02.2022;
 - інформацію щодо проведених у період з 24.02.2022 по 31.12.2024 конкурсів на організацію перевезень пасажирів на міських/приміських автобусних маршрутах загального користування Кролевецької міської територіальної громади;
 - інформацію щодо договорів про організацію перевезення пасажирів на міських/приміських автобусних маршрутах загального користування Кролевецької міської територіальної громади, укладених у період з 24.02.2022 по 31.12.2024 без проведення конкурсів.
- (51) За результатом аналізу інформації, наданої ВИКОНАВЧИМ КОМІТЕТОМ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ листами від 02.10.2024 № 01-27/3846 (вх. № 70-01/2498 від 02.10.2024), від 11.02.2025 № 01-27/647 (вх. № 70-01/459 від 12.02.2025) та від 07.08.2025 № 01-27/3614 (вх. № 70-01/3404 від 12.08.2025) встановлено наступне.

- (52) Відповідно до рішення ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ від 25.02.2021 № 37 з метою організації та вдосконалення перевезень пасажирів по місту Кролевець 30.03.2021 було проведено конкурс з визначення автомобільного перевізника, зокрема, на приміських автобусних маршрутах загального користування № 297 «Кролевець – Буйвалове - Божок», № 298 «Кролевець – Ярове – Локня», № 302 «Кролевець –Терехове», № 303 «Кролевець – Дубовичі».
- (53) За результатом проведеного 30.03.2021 конкурсу (протокол засідання конкурсного комітету № 2 від 30.03.2021) переможцем з перевезення пасажирів на приміських автобусних маршрутах загального користування № 297 «Кролевець – Буйвалове - Божок», № 298 «Кролевець – Ярове – Локня», № 302 «Кролевець –Терехове», № 303 «Кролевець – Дубовичі» визнано ФІЗИЧНУ ОСОБУ-ПІДПРИЄМЦЯ ДУБІНІНА ВІКТОРА ГНАТОВИЧА (реєстраційний номер облікової картки платника податків «інформація, доступ до якої обмежено») (далі – ФОП ДУБІНІН В.Г.), з яким укладено договори від 23.04.2021 б/н на перевезення пасажирів за вищевказаними приміськими маршрутами, термін дії яких з 23.04.2021 по 22.04.2022.
- (54) За інформацією ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ, наданою листом від 02.10.2024 № 01-27/3846 (вх. № 70-01/2498 від 02.10.2024), дію договорів, укладених з ФОП ДУБІНІН В.Г. щодо перевезення пасажирів на приміських автобусних маршрутах загального користування № 297 «Кролевець – Буйвалове - Божок», № 298 «Кролевець – Ярове – Локня», № 302 «Кролевець –Терехове», № 303 «Кролевець – Дубовичі» після закінчення їх строку дії (22.04.2022) не було продовжено, оскільки перевізник відмовився в подальшому надавати послуги з перевезення пасажирів.
- (55) Відповідно до пункту 53 Порядку № 1081 організатор перевезень зобов'язаний провести конкурс не пізніше ніж за 45 календарних днів до дня закінчення строку дії договору або дозволу, укладеного (виданого) попередньому переможцю конкурсу.
- (56) Отже, відповідно до діючого законодавства ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ мав провести конкурс не пізніше ніж за 45 календарних днів до дня закінчення строку дії договорів від 23.04.2021 б/н, укладених з ФОП ДУБІНІН В.Г. на перевезення пасажирів за приміськими автобусними маршрутами загального користування № 297 «Кролевець – Буйвалове - Божок», № 298 «Кролевець – Ярове – Локня», № 302 «Кролевець –Терехове», № 303 «Кролевець – Дубовичі».
- (57) Разом з тим, ВИКОНАВЧИМ КОМІТЕТОМ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ не було оголошено та не було проведено конкурс щодо організації перевезення пасажирів на приміських автобусних маршрутах загального користування № 297 «Кролевець – Буйвалове - Божок», № 298 «Кролевець – Ярове – Локня», № 302 «Кролевець – Терехове», № 303 «Кролевець – Дубовичі».
- (58) ВИКОНАВЧИМ КОМІТЕТОМ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ листом від 07.08.2025 № 01-27/3614 (вх. № 70-01/3404 від 12.08.2025) надано пояснення щодо підстав/причин, відповідно до яких ВИКОНАВЧИМ КОМІТЕТОМ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (організатором перевезень) не було оголошено (проведено) конкурс з визначення автомобільного перевізника на вищезгадані приміські автобусні маршрути загального користування, зокрема, зазначено, що: *«Після завершення строку дії договорів з ФОП Дубінін В.Г. та у зв'язку з повномасштабним вторгненням РФ в Україну в громаді не виявилось перевізників, які б могли брати участь в конкурсі приміські маршрути. Організатором проводилася робота про пошуку потенційних перевізників в сусідніх громадах (м. Конотоп, м. Шостка, м. Глухів). Потенційні перевізники ознайомившись з переліком приміських маршрутів та їх характеристикою також відмовлялися брати*

участь у конкурсі. Проводити конкурс за відсутності потенційних учасників не мало сенсу» (мовою оригіналу).

- (59) Також, ВИКОНАВЧИМ КОМІТЕТОМ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ повідомлено, що в період з 23.04.2022 по 21.12.2022 перевезення пасажирів на приміських автобусних маршрутах загального користування, що не виходять за межі території Кролевецької міської територіальної громади, не виконувалися.
- (60) На підставі рішення ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ від 20.12.2022 № 291 «Про перевезення пасажирів на приміських автобусних маршрутах» з метою забезпечення функціонування приміських автобусних маршрутів загального користування зі змінами його схеми і розкладу з КОМУНАЛЬНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ «РЕМДІЛЬНИЦЯ» КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (ідентифікаційний код юридичної особи «інформація, доступ до якої обмежено») (далі – КП «РЕМДІЛЬНИЦЯ» КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ) укладено договір від 21.12.2022 б/н про організацію перевезення пасажирів на приміських автобусних маршрутах загального користування № 297 «Кролевець – Божок – Буйвалове», № 298 «Кролевець – Ярове – Локня», № 302 «Кролевець – Добротове», № 303 «Кролевець – Ярославець – Тулиголове – Дубовичі – Бистрик», термін дії якого з 21.12.2022 по 21.03.2023.
- (61) Рішенням ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ від 20.04.2023 № 82 «Про продовження строку дії договорів з перевезення пасажирів на приміських автобусних маршрутах загального користування» за результатом розгляду клопотання КП «РЕМДІЛЬНИЦЯ» КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ про підтвердження спроможності виконувати зобов'язання відповідно до укладених договорів з перевезення пасажирів на приміських автобусних маршрутах загального користування, з метою організації та вдосконалення перевезень пасажирів на території Кролевецької міської територіальної громади, вирішено строк дії договорів з перевезення пасажирів на приміських автобусних маршрутах загального користування, що укладені з ВИКОНАВЧИМ КОМІТЕТОМ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ та КП «РЕМДІЛЬНИЦЯ» КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ продовжити на період дії воєнного стану в Україні і протягом одного року з дня його припинення чи скасування.
- (62) На виконання рішення ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ від 20.04.2023 № 82 між ВИКОНАВЧИМ КОМІТЕТОМ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ та КП «РЕМДІЛЬНИЦЯ» КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ без проведення конкурсу були укладені договори від 20.04.2023 б/н про організацію перевезення пасажирів на приміських автобусних маршрутах загального користування № 297 «Кролевець – Божок – Буйвалове», № 298 «Кролевець – Ярове – Локня», № 302 «Кролевець – Добротове», № 303 «Кролевець – Ярославець – Тулиголове – Дубовичі – Бистрик», відповідно, термін дії яких з 20.04.2023 на період дії воєнного стану в Україні і протягом одного року з дня його припинення чи скасування.
- (63) Таким чином, ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ визначив автомобільного перевізника на приміських автобусних маршрутах загального користування № 297 «Кролевець – Божок – Буйвалове», № 298 «Кролевець – Ярове – Локня», № 302 «Кролевець – Добротове», № 303 «Кролевець – Ярославець – Тулиголове – Дубовичі – Бистрик» без проведення конкурсу відповідно до чинного законодавства.
- (64) ВИКОНАВЧИМ КОМІТЕТОМ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ листом від 11.02.2025 № 01-27/647 (вх. № 70-01/459 від 12.02.2025) надано пояснення щодо укладання без проведення конкурсів, договорів про організацію перевезень пасажирів на приміських автобусних маршрутах загального користування Кролевецької міської територіальної громади, зокрема, повідомлено, що при укладанні договорів керувався

Пунктом 4¹ Порядку № 1081; Указом Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні».

- (65) Як наголошено вище, чинним законодавством України встановлені **виключно конкурсні засади визначення автомобільного перевізника** на автобусному маршруті загального користування.
- (66) Пункт 4¹ Порядку № 1081 поширюється на договори, які організатори укладають на конкурсних засадах на термін до п'яти років, як до введення в Україні воєнного стану, так і після, якщо їх строк дії завершується у період дії воєнного стану.
- (67) Отже, із зазначеного вбачається, що положення пункту 4¹ Порядку № 1081 не поширюється на зазначений випадок, оскільки КП «РЕМДІЛЬНИЦЯ» КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ не було обрано перевізником на конкурсних засадах, а також договори з останнім не були укладені за результатом проведених конкурсів.
- (68) Таким чином, ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ мав виконувати приписи частини першої статті 43 Закону України «Про автомобільний транспорт», зокрема, провести конкурс та визначити на конкурсних засадах та у порядку, встановленому законодавством України, перевізників для здійснення пасажирських перевезень автомобільним транспортом на приміських автобусних маршрутах загального користування.
- (69) Разом з тим, ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ, укладаючи без проведення конкурсу договори про організацію перевезення пасажирів на приміських автобусних маршрутах загального користування, усуває доступ до ринків перевезень пасажирів на автобусних маршрутах загального користування інших суб'єктів господарювання.
- (70) Чинне законодавство не звільняє замовника/організатора перевезень пасажирів від обов'язку проведення конкурсу з перевезення пасажирів під час дії воєнного стану, окрім випадків, чітко визначених законодавством – а саме, у разі, коли у період дії воєнного стану в Україні закінчився строк дії договору або дозволу, укладеного за результатом проведеного конкурсу, то він вважається таким, дію якого продовжено на період дії воєнного стану в Україні і протягом одного року з дня його припинення чи скасування (пункт 4¹ Порядку № 1081).
- (71) Слід зазначити, що ВИКОНАВЧИМ КОМІТЕТОМ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ було проведено конкурс з визначення автомобільного перевізника на міському автобусному маршруті загального користування № 2 «вул. Калиновського – Лікарня» (протокол засідання конкурсного комітету від 21.11.2022 № 2), що свідчить про відсутність перешкод для проведення конкурсу з визначення автомобільного перевізника для здійснення пасажирських перевезень на міських/приміських автобусних маршрутах загального користування Кролевецької міської територіальної громади.
- (72) Отже, ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ мав можливість здійснити відповідні заходи, зокрема, провести конкурс та визначити на конкурсних засадах та у порядку, встановленому законодавством України, перевізників для здійснення пасажирських перевезень автомобільним транспортом на приміських автобусних маршрутах загального користування.
- (73) За інформацією ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ, наданою листами від 02.10.2024 № 01-27/3846 (вх. № 70-01/2498 від 02.10.2024) та від 26.02.2026 № 01-27/778 (вх. № 70-01/781 від 26.02.2026), встановлено, що з 01.01.2024 приміські автобусні маршрути загального користування № 297 «Кролевець – Божок – Буйвалове», № 298 «Кролевець – Ярове – Локня», № 302 «Кролевець – Добротове», № 303 «Кролевець – Ярославець – Тулиголове – Дубовичі – Бистрик» не діяли у зв'язку з

організацією діяльності безкоштовних соціальних маршрутів на території Кролевецької міської територіальної громади за підтримки громадської організації «ПРОЛІСКА». Безкоштовні соціальні маршрути щодо здійснення перевезення пасажирів на приміських автобусних маршрутах загального користування організованих громадською організацією «ПРОЛІСКА» на території Кролевецької міської територіальної громади діяли в період з 08.01.2024 по 28.02.2025.

- (74) ВИКОНАВЧИМ КОМІТЕТОМ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ повідомлено, що після завершення дії договорів на приміських автобусних маршрутах загального користування організованих громадською організацією «ПРОЛІСКА», ВИКОНАВЧИМ КОМІТЕТОМ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ переглянуто мережу приміських автобусних маршрутів загального користування на території Кролевецької міської територіальної громади, а саме:

- маршрути № 297, № 298, № 302 змінили свою назву, відповідно, на № 4 «Кролевець-Буйвалове-Божок», № 5 «Кролевець-Ярове-Локня», № 6 «Кролевець -Добротове»;

- маршрут № 303 ліквідовано, а натомість утворені маршрути № 7 «Кролевець-Дубовичі» та № 8 «Кролевець – Зазірки»;

- утворено додатково два нові маршрути № 9 «Кролевець-Спаське-Любитове» та № 10 «Кролевець-Литвиновичі».

На вищезазначені діючі маршрути виготовлені та погоджені нові паспорти на маршрути, а також проведено конкурс .

- (75) В рамках розгляду справи № 5/03-78-25, ВИКОНАВЧИМ КОМІТЕТОМ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ листом від 07.08.2025 № 01-27/3614 (вх. № 70-01/3404 від 12.08.2025) надано інформацію, відповідно до якої встановлено, що 16.07.2025 останнім було проведено конкурс з визначення автомобільного перевізника на приміські автобусні маршрути загального користування, що проходять у межах Кролевецької міської територіальної громади.

- (76) Рішенням ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ від 25.07.2025 № 262 «Про затвердження результатів конкурсу з визначення автомобільного перевізника на приміські автобусні маршрути загального користування» затверджено протокол засідання конкурсного комітету ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ з визначення автомобільного перевізника від 16.07.2025 № 3, згідно з яким КП «РЕМДІЛЬНИЦЯ» КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ визнано переможцем конкурсу з визначення автомобільного перевізника на приміських автобусних маршрутах загального користування, що проходять у межах Кролевецької міської територіальної громади, а саме маршрути: № 4 «Кролевець-Буйвалове-Божок», № 5 «Кролевець-Ярове-Локня», № 6 «Кролевець -Добротове», № 7 «Кролевець-Дубовичі», № 8 «Кролевець – Зазірки», № 9 «Кролевець-Спаське-Любитове», № 10 «Кролевець-Литвиновичі», та з яким укладено договори від 30.07.2025 про організацію перевезення пасажирів на вищезгаданих приміських маршрутах, строк дії яких з 01.08.2025 по 31.07.2030.

- (77) Отже, наразі в межах Кролевецької міської територіальної громади перевезення пасажирів на приміських автобусних маршрутах загального користування відповідно до договорів здійснює автомобільний перевізник, якого було обрано за результатом проведеного конкурсу.

- (78) Таким чином, порушення, що полягало у визначенні ВИКОНАВЧИМ КОМІТЕТОМ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ автомобільного перевізника на приміських автобусних маршрутах загального користування Кролевецької міської територіальної громади без проведення конкурсу відповідно до чинного законодавства, припинено.

5. ОПИС РИНКУ, НА ЯКОМУ ВІДБУЛИСЯ АНТИКОНКУРЕНТНІ ДІЇ ВІДПОВІДАЧА

- (79) Листом від 18.02.2025 № 02.3-18/216-25 (вх. від 18.02.2025 № 70-1/550) ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ СТАТИСТИКИ У СУМСЬКІЙ ОБЛАСТІ надало інформацію щодо зареєстрованих в Сумській області суб'єктів господарювання, основним видом економічної діяльності яких є: «Пасажирський наземний транспорт міського та приміського сполучення» (код за КВЕД 49.31), «Інший пасажирський наземний транспорт, н.в.і.у» (код за КВЕД 49.39).
- (80) Як вбачається із зазначеного листа, станом на 18.02.2025 відповідно до бази даних ЄДРПОУ по Сумській області зареєстровано 53 суб'єкта господарювання, основним видом економічної діяльності яких є: «Пасажирський наземний транспорт міського та приміського сполучення» (код за КВЕД 49.31), «Інший пасажирський наземний транспорт, н.в.і.у» (код за КВЕД 49.39). Окрім цього, суб'єкти господарювання-автомобільні перевізники, місцем реєстрації яких є інші області України, не обмежені у праві приймати участь у конкурсах з визначення автомобільного перевізника для здійснення пасажирських перевезень, зокрема на території Кролевецької міської територіальної громади.
- (81) Отже, ринок перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування, зокрема Кролевецької міської територіальної громади є конкурентним.
- (82) Тобто, перевізники, які здійснюють діяльність на ринках перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування могли би прийняти участь у конкурсі з визначення автомобільного перевізника для здійснення пасажирських перевезень та надавати свої послуги пасажиром, а це призвело б до змагання між перевізниками та розвитку конкурентного середовища, у свою чергу, пасажирів отримували б дані послуги з перевезення кращої якості та вартості.
- (83) Враховуючи, що змагання між суб'єктами господарювання є головною ознакою конкуренції, то не проведення конкурсу перешкоджає доступу до такого змагання всіх потенційних учасників ринку, що може призвести до недопущення конкуренції на ринках перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування. За таких умов дія конкурентних механізмів спотворюється, а суб'єкти господарювання втрачають мотивацію для змагання на ринку, підвищення якості надання послуг тощо.
- (84) Проведення органами місцевого самоврядування конкурсу на перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування стимулює розвиток конкурентного середовища, а також сприяє підвищенню рівня якості даних послуг.
- (85) За умов проведення конкурсу, між перевізниками-претендентами відбувалося б змагання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, що і є змістом поняття конкуренції згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- (86) Разом з тим, ВИКОНАВЧИМ КОМІТЕТОМ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ на приміських автобусних маршрутах загального користування № 297 «Кролевець – Божок – Буйвалове», № 298 «Кролевець – Ярове – Локня», № 302 «Кролевець – Добротове», № 303 «Кролевець – Ярославець – Тулиголове – Дубовичі – Бистрик» було визначено автомобільних перевізників без проведення конкурсів.
- (87) Невизначення ВИКОНАВЧИМ КОМІТЕТОМ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ на конкурсних засадах автомобільного перевізника на автобусному маршруті загального користування обмежує право певних осіб, які мали (мають) намір взяти участь у такому конкурсі, змагатися за право здійснення відповідної господарської діяльності на ринку перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування.

- (88) Тобто, інші автомобільні перевізники позбавлені можливості укласти договори на перевезення пасажирів на конкурсних засадах.
- (89) Дії ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ, що полягали у визначенні автомобільних перевізників на приміських автобусних маршрутах загального користування без проведення конкурсу відповідно до чинного законодавства, можуть призвести до недопущення конкуренції на ринках перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування.
- (90) В свою чергу, недопущення конкуренції є негативним впливом на потенційну конкуренцію, внаслідок чого вона не може стати реальною конкуренцією.
- (91) Під недопущенням конкуренції розуміється будь-яка ринкова поведінка, що заважає появі нової конкуренції або нових конкурентів. Недопущення конкуренції передбачає створення такої ситуації, коли підвищуються бар'єри входження на ринок потенційних конкурентів або створюються умови, відповідно до яких суб'єкти господарювання, що працюють на одному ринку з об'єктивних причин, не конкурують. У цьому випадку недопущення конкуренції може мати місце на тому ринку, на якому конкуренції не було.

6. ПРАВОВА КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ВІДПОВІДАЧА

- (92) Згідно зі статтею 13 Конституції України усі суб'єкти права власності рівні перед законом.
- (93) Згідно із статтею 42 Конституції України кожен має право на підприємницьку діяльність, яка не заборонена законом. Держава забезпечує захист конкуренції у підприємницькій діяльності. Не допускаються зловживання монополієм становисцем на ринку, неправомірне обмеження конкуренції та недобросовісна конкуренція.
- (94) Одним із принципів, на основі яких здійснюється місцеве самоврядування в Україні відповідно статті 4 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», є законність.
- (95) Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» економічна конкуренція (конкуренція) – змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.
- (96) Відповідно до частини першої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму в господарській діяльності, здійснення заходів щодо демонополізації економіки, фінансової, матеріально-технічної, інформаційної, консультативної та іншої підтримки суб'єктів господарювання, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється, у тому числі, органами місцевого самоврядування.
- (97) Частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено що, зокрема, органи влади зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (98) Виконання органами влади та органами місцевого самоврядування зобов'язання щодо сприяння розвитку конкуренції та не вчинення будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, здійснюється шляхом створення конкурентного середовища для здобуття суб'єктами господарювання переваг над іншими суб'єктами господарювання завдяки власним досягненням, чим забезпечується змагальність між суб'єктами господарювання, що є головною ознакою економічної конкуренції.

- (99) Відповідно до приписів частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (100) Згідно з пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушенням законодавства про захист економічної конкуренції є антиконкурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю.
- (101) Зібраними у справі № 5/03-78-25 доказами доведено, що дії ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ, що полягали у визначенні автомобільного перевізника на приміських автобусних маршрутах загального користування № 297 «Кролевець – Божок – Буйвалове», № 298 «Кролевець – Ярове – Локня», № 302 «Кролевець – Добротове», № 303 «Кролевець – Ярославець – Тулиголове – Дубовичі – Бистрик» без проведення конкурсу відповідно до чинного законодавства, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринках перевезень пасажирів на автобусних маршрутах загального користування.

7. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ВІДПОВІДАЧА ТА ЇХ СПРОСТУВАННЯ

- (102) Відділенням листом від 31.03.2026 № 70-02/2380е на адресу ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ згідно з відомостями, що містяться в ЄДР, надіслано копію подання з попередніми висновками у справі № 5/03-78-25, який відповідно до рекомендованого повідомлення про вручення поштового відправлення за номером R067135904039 вручений 06.04.2026 представнику за довіреністю.
- (103) ВИКОНАВЧИМ КОМІТЕТОМ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ листом від 14.04.2026 № 01-27/1425 (вх. № 70-01/1703 від 15.04.2026) надано заперечення на подання з попередніми висновками у справі № 5/03-78-25, зокрема зазначено наступне:

« ...згідно пункту 4¹ Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 грудня 2008 р. № 1081, договір або дозвіл, строк дії якого закінчується у період дії воєнного стану в Україні, вважається таким, дію якого продовжено на період дії воєнного стану в Україні і протягом одного року з дня його припинення чи скасування.

Продовження строку дії договору можливе за згодою сторін та за умови підтвердження автомобільним перевізником спроможності виконувати зобов'язання відповідно до укладеного з ним договору.

Відповідно до пункту 14¹ Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту, затверджених постановою Кабінету міністрів України від 18 лютого 1997 р. №176, договір про організацію перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування міському, приміському та міжміському, які не виходять за межі території області (або дозвіл на перевезення пасажирів на міжобласних маршрутах загального користування), строк дії якого закінчується у період дії воєнного

стану в Україні, вважається таким, дію якого продовжено на період дії воєнного стану в Україні і протягом одного року з дня його припинення чи скасування.

Продовження строку дії договору про організацію перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування міському, приміському та міжміському, які не виходять за межі території області, можливе за згодою сторін та за умови підтвердження автомобільним перевізником спроможності виконувати зобов'язання відповідно до укладеного з ним договору.

У Поданні Східне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України зазначає, що у листі Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України від 28.05.2024 №9597/40/10-24 надано роз'яснення, що положення пункту 4¹ Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 грудня 2008 р. № 1081, поширюється на договори, які організатори укладають на конкурсних засадах на термін до п'яти років, як до введення в Україні воєнного стану, так і після, якщо їх строк дії завершується у період дії воєнного стану.

Однак, лист Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України не містить норм права, не створює жодних прав та обов'язків і має виключно рекомендаційний характер.

Натомість, норми права закріплені у Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 грудня 2008 р. № 1081, Правилах надання послуг пасажирського автомобільного транспорту, затверджених постановою Кабінету міністрів України від 18 лютого 1997 р. №176, та не містять обмежень щодо продовження лише договорів, які організатори укладають на конкурсних засадах на термін до п'яти років.

Крім того, лист Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України датований 28.05.2024, а продовження договорів відбулося у 2023 році, коли не існувало роз'яснень щодо застосування продовження договорів перевезення пасажирів на приміських автобусних маршрутах загального користування.

Також необхідно зазначити, що лист Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України від 28.05.2024 №9597/40/10-24 відсутній у загальному доступі та до виконавчого комітету Крелевецької міської ради не надходив.

З аналізу пункту 14¹ Правил № 176 та пункту 4¹ Порядку № 1081 випливає, що для продовження дії договорів без проведення конкурсу на період дії воєнного стану в Україні і протягом одного року з дня його припинення чи скасування необхідно дотримання двох умов:

- згода сторін договору;
- спроможність автомобільного перевізника виконувати зобов'язання відповідно до укладеного з ним договору.

Таким чином, на час розгляду справи відсутнє порушення» (мовою оригіналу).

Зазначені заперечення спростовуються наступним.

- (104) Відповідно до частини другої статті 19 Конституції України органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

- (105) Згідно з частиною першою статті 43 Закону визначення автомобільного перевізника на автобусному маршруті загального користування здійснюється **виключно на конкурсних засадах**.
- (106) Відносини автомобільного перевізника, що здійснює перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування міських/приміських із органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування **визначаються договором** про організацію перевезень пасажирів на автобусному маршруті загального користування, який організатор перевезень укладає з переможцем конкурсу згідно з обов'язковими та додатковими (за наявності) умовами конкурсу.
- (107) Таким чином, Законом України «Про автомобільний транспорт» встановлені **виключно конкурсні засади визначення автомобільного перевізника на автобусному маршруті загального користування**, а підпунктом 2 пункту 55 Порядку передбачається, що інший автомобільний перевізник призначається у разі наявності чітко визначених обставин, а також у разі відсутності автомобільного перевізника, який за результатами конкурсу визнаний таким, що зайняв друге місце, та який відповідає встановленим вимогам для відповідного виду перевезень, **один раз і тимчасово – на строк не більш як три місяці та до проведення конкурсу**.
- (108) Отже, виходячи із норм діючого законодавства, зміни, які були внесені постановою Кабінету Міністрів України від 29.04.2022 № 512 «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 18.02.1997 № 176 і від 03.12.2008 № 1081», відповідно до яких Порядок № 1081 було доповнено пунктом 4¹ передбачають подовження дії договорів, які були укладені організаторами перевезень з автомобільними перевізниками на конкурсних засадах.
- (109) Нормами Закону не передбачено право організатора перевезень визначити автомобільного перевізника на автобусному маршруті без проведення конкурсу, у разі відмови перевізника продовжувати виконувати перевезення пасажирів на відповідних автобусних маршрутах згідно з укладеними з ним договорами про організацію перевезень пасажирів на автобусному маршруті загального користування за результатами раніше проведеного конкурсу.
- (110) Таким чином, **ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ** мав виконувати приписи частини першої статті 43 Закону України «Про автомобільний транспорт», зокрема, провести конкурс та визначити на конкурсних засадах та у порядку, встановленому законодавством України, перевізників для здійснення пасажирських перевезень автомобільним транспортом на приміських автобусних маршрутах загального користування.
- (111) Отже, враховуючи вищевикладене, зазначені заперечення **ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ** не спростовують висновків Відділення щодо факту вчинення ним порушення вимог законодавства про захист економічної конкуренції, що ґрунтується на матеріалах справи № 5/03-78-25.

8. ОСТАТОЧНІ ВИСНОВКИ

- (112) Таким чином, доказами, зібраними у справі № 5/03-78-25, доводиться, а запереченнями Відповідача не спростовується, висновок адміністративної колегії Відділення про те, що дії **ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ**, що полягали у визначенні автомобільного перевізника на приміських автобусних маршрутах загального користування № 297 «Кролевець – Божок – Буйвалове», № 298 «Кролевець – Ярове – Локня», № 302 «Кролевець – Добротове», № 303 «Кролевець – Ярославець – Тулиголове – Дубовичі – Бистрик» без проведення конкурсу відповідно до чинного законодавства, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції,

передбаченим частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринках перевезень пасажирів на автобусних маршрутах загального користування.

(113) Згідно з частиною третьою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 30.03.2001 № 291/5482 (зі змінами), пунктом 4 розділу VIII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати дії ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ КРОЛЕВЕЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (ідентифікаційний код юридичної особи *«інформація, доступ до якої обмежено»*; місцезнаходження: *«інформація, доступ до якої обмежено»*), що полягали у визначенні автомобільного перевізника на приміських автобусних маршрутах загального користування № 297 «Кролевець – Божок – Буйвалове», № 298 «Кролевець – Ярове – Локня», № 302 «Кролевець – Добротове», № 303 «Кролевець – Ярославець – Тулиголове – Дубовичі – Бистрик» без проведення конкурсу відповідно до чинного законодавства, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринках перевезень пасажирів на автобусних маршрутах загального користування.

Згідно із частиною першою статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органу Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Головуюча колегії

Наталя ТРЕГУБЕЦЬ